

Sygnatura akt II Ka 703/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSO Jerzy Kozaczuk

Protokolant st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2016 roku

sprawy **R. N.**

obwinionego o wykroczenie z art. 87 §1 kw

z powodu, apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 18 września 2015r., sygn. akt II W 11/15

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 80 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 703/15

UZASADNIENIE

R. N. został obwiniony o to, że:

I. w dniu 18 grudnia 2014 roku około godziny 02.00 w Ł., powiatu (...), województwa (...), kierował samochodem osobowym marki S. (...) nr rejestracyjny (...) będąc w stanie po użyciu alkoholu 0,15 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o czyn z art. 87 § 1 kw,

II. w czasie i miejscu jak w pkt I, kierował samochodem osobowym marki S. (...) nr rejestracyjny (...) nie posiadając przy sobie wymaganych przepisami dokumentów dowodu rejestracyjnego, prawa jazdy, ubezpieczenia OC, **tj. o czyn z art. 95 § 1 kw.**

Wyrokiem z dnia 18 września 2015r., sygn. akt II W 11/15, Sąd Rejonowy w Węgrowie:

I. obwinionego **R. N.** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 87 § 1 kw i art. 95 kw i za to na podstawie art. 87 § 1 kw w zw. z art. 9 § 1 kw wymierzył mu karę grzywny w wysokości 800 złotych;

II. na podstawie art. 87 § 3 kw w zw. z art. 29 § 1 i 2 kw orzekł wobec obwinionego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy;

III. na podstawie art. 29 § 3 kw nałożył na obwinionego obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów;

IV. na podstawie art. 118 § 1 kpw zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem kosztów postępowania.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniósł, na podstawie art. 103 § 2 kpw w zw. z art. 105 kpw, obrońca obwinionego, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i na podstawie art. 109 § 1 kpw w zw. z art. 438 pkt 1 kpk rozstrzygnięciu temu zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 29 § 4 kw poprzez nie zaliczenie na poczet zakazu prowadzenia pojazdów okresu od dnia 9 stycznia 2015 r., pomimo że z akt jednoznacznie wynika, iż obwiniony w tej dacie zgłosił w Starostwie Powiatowym w W. fakt zaginięcia prawa jazdy, a nadto nie występował o wydanie duplikatu,

ewentualnie wyrokowi temu, na podstawie art. 109 § 1 kpw w zw. z art. 438 pkt 4 kpk, zarzucił:

2. rażąco niewspółmierność orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy nie uwzględniającą w stopniu dostatecznym takich okoliczności jak niewielki dystans pokonany przez oskarżonego samochodem, prowadzenie pojazdu w godzinach nocnych na drodze o małym natężeniu ruchu, a nadto nadmierne wyeksponowanie i nadmierne przyłożenie przez Sąd I instancji wagi do okoliczności obciążających obwinionego z pominięciem faktu, że jest on kierowcą zawodowym

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca obwinionego wniósł o:

1/ zmianę zaskarżonego wyroku i zaliczenie obwinionemu na poczet środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, okresu zatrzymania prawa jazdy od dnia 9 stycznia 2015 roku,

ewentualnie:

2/ zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyjątkiem pojazdów, do których prowadzenia wymagane jest prawo jazdy kategorii C i CE.

W toku rozprawy obrońca obwinionego poparł apelację i wnioski w niej zawarte.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego jest niezasadna i jako taka na uwzględnienie nie zasługiwała.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że kwestia winy oraz sprawstwa obwinionego nie budzi w okolicznościach zaistniałych w przedmiotowej sprawie wątpliwości, o czym pośrednio świadczy chociażby fakt, iż orzeczenie Sądu I instancji zostało zaskarżone jedynie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środku karnym. W związku z powyższym na potrzeby niniejszego uzasadnienia, w ocenie Sądu Okręgowego, należy poprzestać na stwierdzeniu, że Sąd I instancji w sposób prawidłowy ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, uznając w konsekwencji obwinionego R. N. winnym popełnienia zarzucanych mu czynów. Biorąc pod uwagę dyrektywy wymiaru kary określone w art. 33 kw, a także uwzględniając treść art. 24 § 1 i 3 kw, zasadnie Sąd I instancji orzekł wobec obwinionego za przypisany mu czyn karę grzywny w kwocie 800 zł.

Mając na uwadze, że zarzut rażąco niewspółmierności orzeczonego środka karnego, podniesiony w apelacji jako alternatywny, ma bardziej doniosły charakter od wywiedzionego w pierwszym rzędzie zarzutu obrazu przepisu prawa materialnego, Sąd Okręgowy, wbrew chronologii przyjętej w środku odwoławczym, w pierwszej kolejności odniesie się do tego właśnie zarzutu. Zarzut ten wobec jego niezasadności, nie zasługiwał na uwzględnienie.

Jest rzeczą bezsporną, że fakt skazania obwinionego za wykroczenie określone w art. 87 § 1 kw stanowi rację orzeczenia względem niego zakazu prowadzenia pojazdów, bowiem ze względu na brzmienie art. 87 § 3 kw, orzeczenie tego środka karnego jest obligatoryjne.

W myśl art. 29 § 1 kw środek karny zakazu prowadzenia pojazdów wymierza się w miesiącach lub latach, na okres od 6 miesięcy do 3 lat i na takim poziomie ustawodawca określił minimalną i maksymalną granicę czasową tego środka karnego, i tych granic, nie można przekroczyć. W związku z tym, w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy orzekł obligatoryjny środek karny w wymiarze minimalnym, a w takiej sytuacji nie może być mowy o rażącej surowości tego środka karnego wynikającej z okresu na jaki został orzeczony. Podniesiony w apelacji zarzut niewspółmierności orzeczonego środka karnego, należy odnosić zatem jedynie do jego zakresu przedmiotowego. Sąd odwoławczy w realiach niniejszej sprawy nie doszukał się jednak podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku

w zakresie orzeczonego środka karnego, w kierunku postulowanym w apelacji, tj. do ograniczenia zakresu przedmiotowego środka karnego, poprzez wyłącznie z jego zakresu pojazdów, do których prowadzenia wymagane jest prawo jazdy kategorii C i CE.

W ocenie Sądu Okręgowego, wszystkie okoliczności korzystne dla obwinionego eksponowane w apelacji, spowodowały, że słusznie Sąd I instancji orzekł przedmiotowy środek karny w najniższym możliwym wymiarze, natomiast nie mogły one stać się podstawą do dalej idącego łagodzenia dolegliwości z niego wynikających, poprzez jego ograniczenie w sposób wskazany we wniosku apelacyjnym

Wyjaśnić należy, iż merytoryczną przesłanką stosowania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych jest zagrożenie, które mogłoby w przyszłości spowodować prowadzenie pojazdów mechanicznych przez daną osobę. W związku z tym wybór zakresu zastosowania przedmiotowego środka karnego zależy od oceny stopnia zagrożenia, jakie w konkretnym wypadku może stwarzać powrót sprawy do ruchu.

W przekonaniu Sądu Okręgowego ograniczenie, orzeczonego w stosunku do R. N., zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w drodze wyłączenia z jego zakresu tych pojazdów, do prowadzenia których wymagane jest prawo jazdy kategorii C i CE, nie odpowiadałoby stopniowi zagrożenia stwarzanego przez obwinionego. Podkreślić należy, że wymieniony podjął decyzję o prowadzeniu samochodu w stanie nietrzeźwości kierując się jedynie okolicznościami, w swej istocie, wyjątkowo błahymi. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, że R. N. spożywał alkohol w niedługim czasie przed zatrzymaniem. Decydując się na prowadzenie pojazdu, mimo, że nie miał pewności, że jest trzeźwy, obwiniony zachował się nieodpowiedzialnie. Umyślnie naruszając zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, obwiniony zignorował fakt, że uprawnienia do prowadzenia pojazdów mechanicznych stanowią istotną podstawę części z osiągniętych przez niego dochodów. Zważyć należy równocześnie, że brak jest jakichkolwiek względów natury logicznej, nakazujących przyjąć, że mimo ograniczenia zakresu zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych R. N. nie będzie stwarzał zagrożenia dla pozostałych uczestników ruchu drogowego. Zasady doświadczenia życiowego uczą bowiem, że uprawnienie do kierowania pojazdami kategorii C i CE, które zdaniem skarżącego powinny zostać wyłączone spod zakresu przedmiotowego zakazu, wymaga niejednokrotnie znacznie większej rozważliwości oraz umiejętności właściwej samooceny u osoby je prowadzącej. Na marginesie dodać trzeba, że hierarchia dóbr chronionych przez prawo, nie pozwala na postawienie partykularnych interesów, związanych z możliwością uzyskiwania dochodów, nad wartością natury ogólnej, jaką jest życie i zdrowie bliżej nieokreślonej liczby osób.

W świetle całokształtu okoliczności związanych z osobą obwinionego oraz samym popełnionym przez niego czynem - ukazujących jego miarodajny obraz jako uczestnika ruchu drogowego - zakazu prowadzącego do wyeliminowania obwinionego z tego ruchu na okres 6 miesięcy, żadną miarą nie sposób uznać za rażąco surowy.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie ma również żadnych merytorycznych podstaw, podniesiony w apelacji zarzut obrazu przepisu art. 29 § 4 kw, w wyniku niezaliczenia obwinionemu na poczet zakazu prowadzenia pojazdów, okresu od dnia 9 stycznia 2015 r.,

tj. od dnia w którym obwiniony zgłosił w Starostwie Powiatowym w W. fakt zaginięcia dokumentu prawa jazdy, w sytuacji gdy nie występował o wydanie duplikatu tego dokumentu.

W realiach niniejszej sprawy nie było żadnych podstaw do wydawania przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcia w przedmiocie zaliczenia na poczet środka karnego okresu

zatrzymania prawa jazdy, bowiem do takiego zatrzymania nie doszło. Bezsprznaną okolicznością w niniejszej sprawie jest, że w chwili popełnienia zarzuconych mu czynów, obwiniony nie posiadał przy sobie tego dokumentu, dlatego też funkcjonariusze Policji nie mieli możliwości jego faktycznego zatrzymania i w związku z tym przekazania tego dokumentu do Sadu celem wydania postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy w trybie art. 137 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (j.t. Dz. U.

z 2012r., poz. 1137), a tylko w takiej sytuacji istniałyby podstawy do wydania postulowanego przez skarżącego rozstrzygnięcia na podstawie art. 29 § 4 kw. Twierdzenia obrońcy zawarte w apelacji, że zgłoszenie przez obwinionego w Starostwie Powiatowym faktu zgubienia dokumentu prawa jazdy, przy jednoczesnym zaniechaniu wystąpienia przez niego

z wnioskiem o wydanie duplikatu, należy traktować równoznacznie z faktem zatrzymania prawa jazdy, który obliguje Sąd do zastosowania przepisu art. 29 § 4 kw, jest jedynie jego dowolnym wnioskiem, nie mającym żadnego oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Podkreślić należy, iż wobec braku procesowego zatrzymania obwinionemu dokumentu prawa jazdy, do chwili uprawomocnienia się wyroku wydanego w niniejszej sprawie, nie został on pozbawiony uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi. Skutku takiego niewątpliwie nie spowodował również fakt zgubienia przez niego dokumentu prawa jazdy. Zauważyć trzeba, że prawo jazdy, zgodnie z art. 4 ust 1 ustawy z 5 stycznia 2011 r.

o kierujących pojazdami (j.t. Dz. U. z 2015r., poz. 155), jest dokumentem stwierdzającym jedynie posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdami. Przepis art. 18 ust 1 powyższej ustawy, odnosi obowiązek osoby posiadającej prawo jazdy, zawiadomienia starosty

o zdarzeniu polegającym na utracie „dokumentu” prawa jazdy. Chodzi zatem nie o utratę uprawnień do kierowania pojazdami, ale o utratę dokumentu poświadczającego posiadanie takich uprawnień. Obwiniony zrealizował obowiązek zgłoszenia utraty tego dokumentu,

a jednocześnie dobrowolnie zrezygnował ze złożenia wniosku o wydanie wtórnika tego dokumentu, mimo że w związku z tym, iż cały czas posiadał aktualne uprawnienie do kierowania pojazdami, wtórnik taki zostałby mu niewątpliwie wydany, na podstawie art. 18 ust 2 pkt 1 lit. „a” ustawy o kierujących pojazdami. Dodać warto, iż dokonana w tym trybie „wymiana” prawa jazdy, nie wpływa w żaden sposób na zakres uprawnień lub obowiązków wnioskodawcy. Przepis art. 18 ust 2 powyższej ustawy, nie stanowi podstawy prawnej do wydania decyzji administracyjnej, a wydanie nowego dokumentu prawa jazdy na tej podstawie stanowi czynność z zakresu administracji publicznej o charakterze materialno-

technicznym (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 14 maja 2015 r., III SA/Gd 270/15 LEX nr 1760935).

O tym, że obwiniony miał pełną świadomość tego, że mimo prowadzonego przeciwko niemu postępowania o wykroczenie i braku wtórnika dokumentu prawa jazdy, nie utracił uprawnienia do kierowania pojazdami, świadczy chociażby dołączone do apelacji zaświadczenie o jego zatrudnieniu, z którego wynika, że od 3 sierpnia 2015 roku jest zatrudniony na stanowisku kierowcy. Okoliczność, że obwiniony nie wystąpił z wnioskiem

o wydanie wtórnika dokumentu prawa jazdy, była jedynie jego decyzją, która, w ocenie Sądu Okręgowego, żadną miarą nie może skutkować, przyjęciem, że spowodowane nią faktyczne nie dysponowanie przez niego dokumentem prawa jazdy, należy potraktować jako fakt zatrzymania prawa jazdy, o jakim mowa w art. 29 § 4 kw.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 119 kpw w zw. z art. 636 § 1 kpk.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 109 § 2 kpw w zw. z art. 437 § 1 kpk orzekł jak w wyroku.